

BEDRE PSYKIATRI
LANDSFORENINGEN FOR PÅRØRENDE

FORSLAG Pårørendevejleder i Aalborg Kommune

for familier ramt af psykisk sygdom

1 Bedre Psykiatri Aalborg

Bedre Psykiatri Aalborg er en lokal afdeling af Landsforeningen BEDRE PSYKIATRI. Vi arbejder for bedre vilkår for de over 70.000 pårørende til psykisk syge mennesker, som skønnes at bo i Aalborg Kommune.

Flere undersøgelser viser, at de syge bliver hurtigere raske og klarer sig bedre på sigt, når de pårørende inddrages. Samtidig er familier ramt af psykisk sygdom hårdt belastede. De pårørende har brug for støtte og vejledning, så de kan hjælpe den syge uden selv at blive slidt ned i processen.

I Bedre Psykiatri Aalborg tilbyder vi hjælp og information til pårørende, bl.a. bisidderhælp, telefonrådgivning, foredrag og samtalegrupper. Vi har desuden løbende kontakt med mange aktører og indgår i en række formelle samarbejdsorganer og udvalg med fokus på pårørende og psykisk sygdom. Alt arbejde foregår på frivillig basis.

På de følgende sider præsenterer vi et forslag om ansættelse af en pårørendevejleder i Aalborg Kommune. Ud fra vores erfaring og viden om de pårørendes belastninger og behov vil en sådan funktion kunne få en stor positiv betydning.

DET VIL
VI OPNÅ

- 1** At pårørende inddrages bedre i udrednings- og behandlingsforløb
- 2** At pårørende har tilbud om tilstrækkelig støtte og hjælp
- 3** At flere får viden om psykisk sygdom og recovery, så tabuer nedbrydes
- 4** At psykisk sygdom ligestilles med fysisk sygdom og tildeles tilsvarende ressourcer
- 5** At psykisk sygdom og pårørendes vilkår placeres højt på den politiske dagsorden i Nordjylland

2 Forslag om en pårørendevejleder

På baggrund af flere års arbejde blandt pårørende i Aalborg Kommune er vi ikke i tvivl om, at de pårørende har et stort og reelt behov for bedre information fra kommunen. Det billede bekræftes af flere undersøgelser (se afsnit 4).

Mange oplever, at det at være pårørende er en voldsomt belastende rolle, som sætter sine spor. Arbejde, familie og det sociale liv falder fra hinanden, og man føler sig helt alene.

Gennem vores arbejde ved vi, at mange pårørende har svært ved at få overblik over kommunens krav og muligheder for hjælp til den syge. En af årsagerne er, at Aalborg Kommune har mange forskellige afdelinger, som kommer i spil over for psykisk syge og sårbare mennesker, og hvor der ikke koordineres tilstrækkeligt på tværs.

De pårørende savner desuden adgang til vejledning efter behov, så de kan overskue deres hverdag med en psykisk syg i familien. Mange er udmattede og frustrerede over manglende vejledning fra kommunen.

Med den nuværende struktur oplever alt for mange pårørende, at de løber panden mod en mur. Vi efterlyser derfor en målrettet indsats fra kommunen for at afhjælpe problemet.

Et fast og åbent tilbud om vejledning

Vi foreslår konkret at oprette en ny stilling som pårørendevejleder i Aalborg Kommune. Formålet er at sikre pårørende adgang til vejledning fra kommunen, når de har behov for det, eksempelvis når der opstår spørgsmål eller bekymringer. Det vil understøtte familien i at hjælpe den syge og samtidig forebygge belastningsreaktioner hos de pårørende selv, f.eks. stress eller depression.

Vejlederens rolle er at lette de pårørendes vej gennem kommunens afdelinger og oplyse om rammer, vilkår og tilgængelig støtte. Målet er, at de pårørende får den nødvendige hjælp og information.

3 Udkast til stillingsprofil

Kvalifikationer

Stillingen kræver først og fremmest stærke kompetencer inden for relationsarbejde. Vejlederen skal kunne føre en konstruktiv dialog både med de pårørende og internt på tværs af kommunens afdelinger. Det er vigtigt, at vejlederen mestrer den gode samtale med alle borgere, da psykisk sygdom kan ramme alle familier.

Desuden vil følgende kompetencer være en stor fordel:

- Kendskab til kommunale sagsgange og afdelinger inden for det sociale område og/eller arbejdsmarkedsområdet, gerne i Aalborg Kommune.
- Kendskab til og interesse for psykiske lidelser.

Stillingens omfang

Stillingen oprettes som en fuldtidsstilling. Den er evt. primært hjemmehørende i Familie- og beskæftigelsesforvaltningen, eller, som tidligere foreslået af Ældre- og handicaprådmanden, i det kommende Psykiatriens Hus. Stillingen evalueres løbende med henblik på tilretning af opgaver og stillingens struktur.

Opgaver

På baggrund af de mest åbenlyse behov forestiller vi os, at stillingen som pårørendevejleder blandt andet vil indeholde følgende opgaver:

- Udvikling af et overblik over kommunens rammer og ydelser, som berører psykisk syge og deres pårørende. Dokumentet er et vigtigt redskab i arbejdet.
- Vejlederen vil stå til rådighed for pårørende til psykisk syge i kommunen.
- Vejlederen vil løbende opsamle viden og erfaring, som kommunen kan bruge til at udvikle sin service og digitale kommunikation.

Åbent tilbud til alle pårørende

Pårørendevejlederen skal være til rådighed for alle pårørende til psykisk syge og sårbare i Aalborg Kommune, uanset om der foreligger en psykiatrisk diagnose og uanset den syges alder.

4 Dokumenteret behov

Fire undersøgelser gennemført i perioden 2015-2021 viser, at pårørende til psykisk syge i Aalborg Kommune i høj grad har brug for bedre information og vejledning.

Undersøgelse gennemført af Landsforeningen Bedre Psykiatri (2021)

De pårørende blev spurgt om deres oplevelse af forholdene for psykisk syge og pårørende i deres egen kommune. Resultaterne viser, at 78% af deltagere fra Aalborg Kommune oplever kommunens vejledning til pårørende som 'dårlig' eller 'virkelig dårlig'.

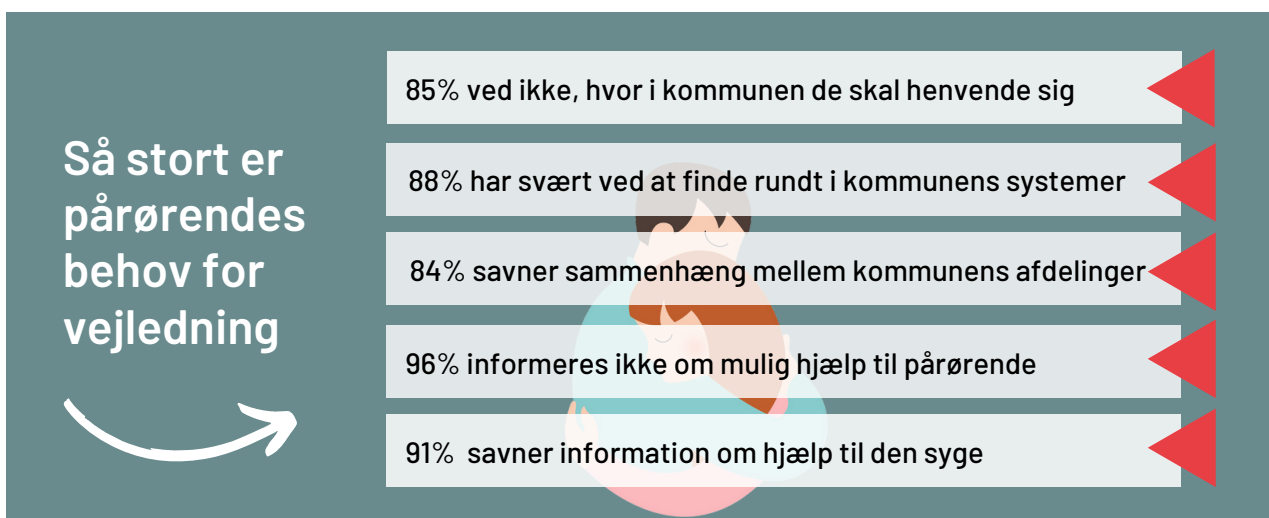
På spørgsmålet "Har en politiker større chance for at få din stemme, hvis de har ekstra fokus på mennesker med psykisk sygdom og pårørende?" svarer 98% af deltagerne enten "i høj grad" (73%) eller "i nogen grad" (25%). De pårørende ønsker især, at politikerne vil prioritere gratis psykologhjælp til pårørende samt en pårørendevejleder i kommunen.

Undersøgelse gennemført i et samarbejde mellem psykiatrien i Region Nordjylland og alle de nordjyske kommuner (2021)

Undersøgelsen fokuserer på, hvordan familierne oplever forløb for børn og unge i mistrivsel. Den viser blandt andet, at forældrene ofte oplever sig selv som kasterbold i det kommunale system og har svært ved at navigere i det. Familierne efterlyser hjælp til at få overblik over de kommunale tilbud, der er relevante for dem.

Undersøgelser gennemført af Bedre Psykiatri i Aalborg (2020 samt 2015)

I november 2020 gennemførte vi en undersøgelse blandt de pårørende i kommunen. Den viste bl.a., at 96% ikke bliver informeret af kommunen om muligheder for hjælp til pårørende, mens 91% savner information om støtte til den syge. Undersøgelsen sætter streg under resultaterne fra en tidligere undersøgelse fra 2015, som også viste et stort udækket behov for information og vejledning.

Kilde: Undersøgelse gennemført af Bedre Psykiatri Aalborg 2020

5 Inspiration fra Aabenraa Kommune

Vores forslag er inspireret af gode erfaringer fra Aabenraa Kommune, som for to år siden oprettede en prøvestilling på halv tid for en vejleder for pårørende til psykisk syge og sårbare. Allerede efter det første år valgte kommunen at gøre stillingen permanent.

Vejlederen har erfaring fra socialpsykiatrien i Aabenraa Kommune og har derfor kompetencer og indsigt i området. En god faglig ballast giver et godt afsæt for dialogen med borgerne og er med til at sikre, at de føler sig hørt og forstået.

De positive erfaringer fra Aabenraa er meget relevante, da stillingen rummer de samme elementer, som pårørende i Aalborg Kommune efterspørger. Aalborg Kommune er over tre gange større end Aabenraa Kommune målt på indbyggertal. Det må derfor forventes, at der er grundlag for mindst én tilsvarende stilling på fuld tid i Aalborg Kommune

6 Andre indsatser i Aalborg Kommune

Aalborg Kommunes indsats for pårørende til personer med demens kan på flere måder inspirere til en bedre indsats for pårørende til psykisk syge.

Kommunen tilbyder for eksempel omfattende information for pårørende til demente, bl.a. via det særlige Videnscenter for Demens. De pårørende tilbydes desuden konkret hjælp i form af bl.a. aflastning, foredrag og kurser, samtalegrupper samt telefonisk rådgivning.

Når det gælder demens, udviser Aalborg Kommune altså forståelse for de pårørendes situation og deres behov for information og opbakning. Pårørende til psykisk syge i kommunen oplever generelt ikke, at det samme er tilfældet for dem.

Vi foreslår derfor, at kommunen bygger på positive erfaringer fra demensområdet til at modernisere og opgradere indsatsen for pårørende til psykisk syge.

Den store forskel i den kommunale indsats over for de to grupper af pårørende er ikke rimelig. Den er sandsynligvis historisk betinget og beror på et nu forældet syn på psykisk sygdom.

7 Resultater fra undersøgelse (2021)

På de følgende sider gengives delresultater fra Landsforeningen BEDRE PSYKIATRI's undersøgelse blandt pårørende i Aalborg Kommune. Undersøgelsen er fra 2021 og bekræfter det billede, der har tegnet sig ved undersøgelser gennemført af Bedre Psykiatri Aalborg i 2015 og 2020.

Syge og pårørende savner hjælp i Aalborg

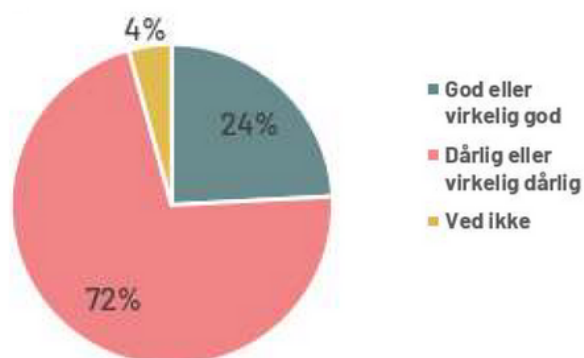
Aalborg kommunes hjælp til mennesker med psykisk sygdom og pårørende er ikke god nok. Det viser en undersøgelse fra Bedre Psykiatri.

4.752 mennesker har på landsplan deltaget i undersøgelsen. Her er de vigtigste resultater fra de 116 Aalborg-borgere, der har deltaget i undersøgelsen.

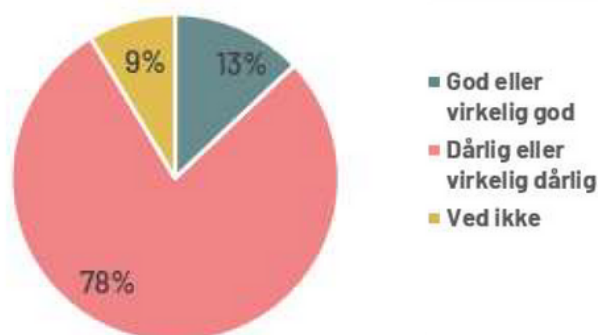
Generel vurdering af kommunens hjælp

Kun få mener, at kommunens hjælp til mennesker med psykisk sygdom er god.

- *Hvordan vurderer du generelt din kommunes hjælp og støtte til mennesker med psykisk sygdom?*

- *Hvordan vurderer du generelt din kommunes hjælp og støtte til pårørende?*

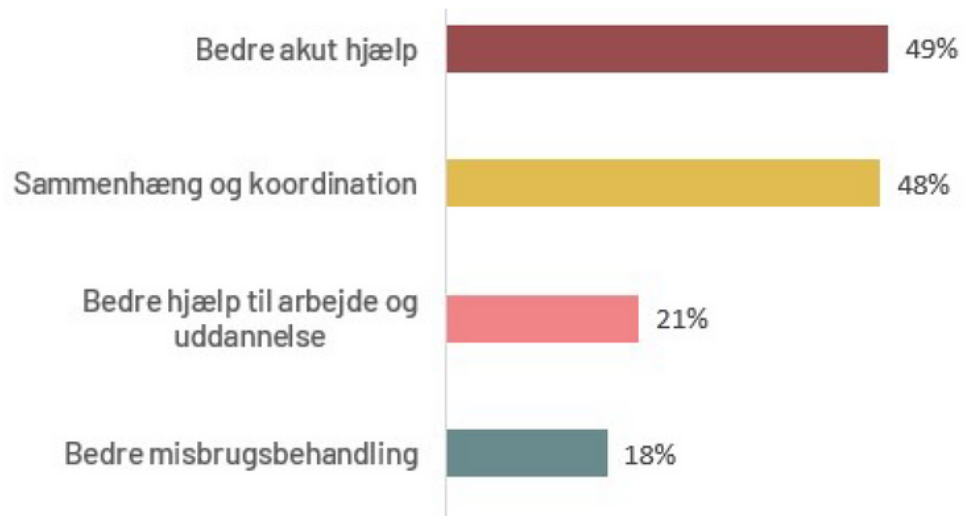

De største ønsker til forbedringer

Undersøgelsen giver et tydeligt fingerpeg om, hvilke kommunale forbedringer de adspurgte efterspørger.

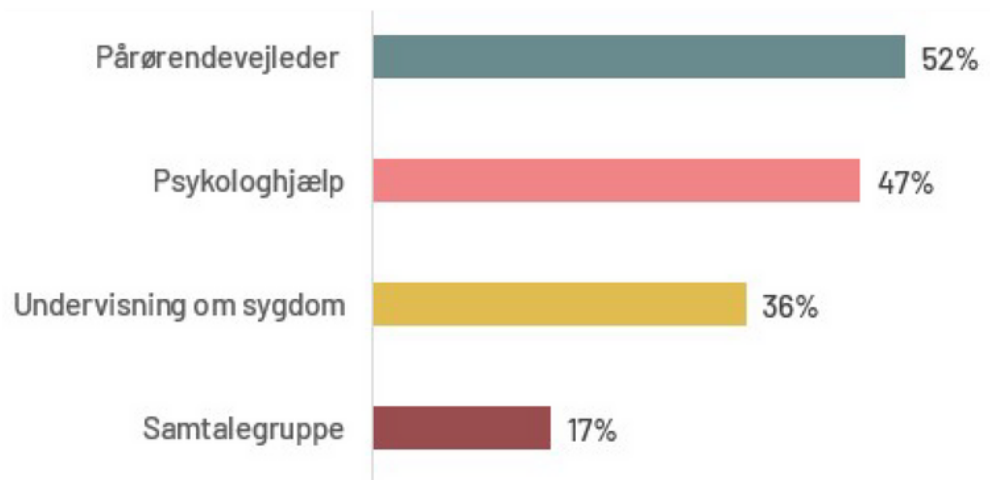
Til mennesker med psykisk sygdom

Hvilken indsats for mennesker med psykisk sygdom er det VIGTIGST, at politikerne i din kommune prioriterer?

Til pårørende til mennesker med psykisk sygdom:

Hvilken indsats for pårørende er det VIGTIGST, at politikerne i din kommune prioriterer?

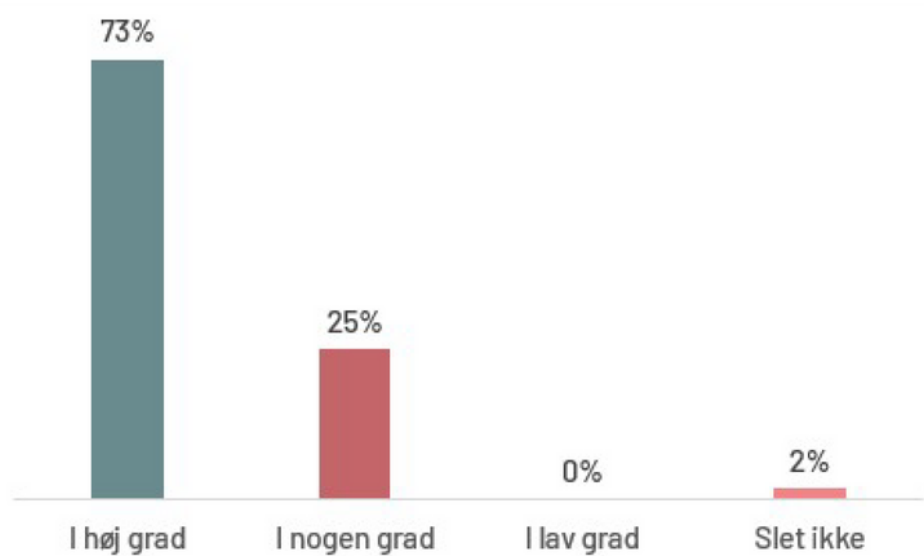

Psykisk sygdom flytter stemmer

Politikernes syn på psykisk sygdom og pårørende har stor betydning for, hvem de adspurgte stemmer på.

Har politikere større chance for at få din stemme, hvis de har ekstra fokus på mennesker med psykisk sygdom og pårørende?

Om undersøgelsen

Undersøgelsen er gennemført af Bedre Psykiatri i vinteren 2020-21. 4.749 personer har deltaget. Deltagerne er fundet gennem sociale medier, pressen og blandt Bedre Psykiatris medlemmer. De fleste svarere betegner sig selv som pårørende, et mindre antal er selv syge og et lille mindretal er ansatte i psykiatrien. Se hele undersøgelsen på Bedrepsykiatri.dk

**Hver tredje vælger er
pårørende til en psykisk syg**

Vil du være med?

Kontakt os gerne, hvis du vil bakke op om forslaget, samarbejde eller bare høre mere om det.

KONTAKT

Formand Turid Gregersen

Email: Aalborg@bedrepsykiatri.dk

Mobil: 23 98 34 52

@BedrePsykiatriAalborg

BEDRE PSYKIATRI
LANDSFORENINGEN FOR PÅRØRENDE